

Pacientų chartija apie pacientų įgalinimą

1. Man rūpi ne tik manos sveikatos būklė
2. Esu įgalinti tiek, kiek norėčiau būti
3. Esu lygiavertis partneris visuose, sumanos sveikatos susijusiuose sprendimuose
4. Reikiama informacija, įskaitant savos sveikatos įrašus, turiu paprastais suprantamu formatu
5. Mano sveikatos priežiūros specialistai ir mūsų sveikatos apsaugos sistema visiems aktyviai skatina sveikatos raštingumą
6. Turiu nuolatinę pagalbą, kurios reikia, norint reguliuoti savopaties priežiūrą
7. Mano patirtis yra esminis sveikatos priežiūros kokybės matmuo
8. Galiu dalyvauti sveikatos priežiūros paslaugų vertinime ir bendrame kūrime, kad jos visiems galėtų geriau veikti
9. Pacientų organizacijų dėkamano balsas tampa didesniu vieningo balsu dalimi
10. Teisingumas ir įgalinimas yra neatsiejami veiksniai – noriu, kad su visais pacientais būtų elgiamasi sąžiningai

Pacientų chartija apie pacientų įgalinimą

1. Man rūpi ne tik mano sveikatos būklė

Sveikatos priežiūrai šeimės susijusiu žmonių bendravimu. Gydimasi laikant pagarbą, orumą bei užuojautą ir žmogaus vertinimas, nepaisant žmogaus sveikatos būklės ar socialinės padėties ir įgalinimo atspirties taškas.

2. Esu įgalintas tiek, kiek norėčiau būti

Niekas negalibūti atskirtas nuo įgalinimo, net jeikam nors prireiktų daugiau pagalbos. Konkretiems poreikiams turibūti priimtose teisingose strategijos, ypač siekiant paskatinti žmonių balsus, kurie galibūti pažeidžiamose situacijose. Visiems pacientams turibūti suteikiama pagalba ir galimybė turėti balsą dėl savo sveikatos priežiūros, priklausomai nuo jų gebėjimų norų, nepaisant amžiaus, lyties, gebėjimų, etninės kilmės, religijos ar baltikėjimo, socioekonominės situacijos, seksualinės / lyčių orientacijos, asmenybės, išraiškos savybių. Jeipacientas nori pavestis sprendimą kam nors kitam, j tai turibūti atsižvelgiama.

3. Esu lygiavertis partneris visuose, su mano sveikatos susijusiuose sprendimuose

Visus sveikatos susiję sprendimai, nesvarbu, ar tai būtų ilgalaikės priežiūros planavimas sudėtingiems poreikiams, ar vienkartinio gydymo / prevencijos sprendimai, turibūti bendros sprendimų priėmimo tarp paciento ir sveikatos priežiūros specialistų komandos rezultatas. Didžiąją laiką pacientai patys sudoroja sulėtintėmis ligomis. Pacientai ir specialistai turibūti apibūdinti pagarbą grindžiamus santykius, dalintis informacija ir kaip lygūs partneriai dalyvauti dialoge dėl gydymo pirmenybių, prioritetų ir vertybių.

4. Reikiama informacija, įskaitant savo sveikatos įrašus, turiu paprastais suprantamu formatu

Pacientai turite gauti reikiama informaciją tinkamais kiekiais, tinkamu formatu ir reikiama laiku gan paprastakalba, kad galėtų atlikti pasirinkimus pagal savo poreikius. Turibūti paimama žmogaus teisė gauti informacijos. Be to, pacientai turigalėti laisvai pasiekti įrašus apie savo sveikatą ir būtilaikomiduo menų apie save bendrasavininkais, tuopačiu galėdamis pręsti, kaip tie duomenys dalinami ir naudojami. Pacientams skirta informacija turibūti kuriamakartus pacientais, siekiant užtikrinti jos gerą kokybę.

5. Mano sveikatos priežiūros specialistai mūsų sveikatos apsaugos sistemoje visiems aktyviai skatina sveikatos raštingumą

Sveikatos raštingumas yra daugiauneitiki informacija: tai galimybė rasti, vertinti ir naudotis sveikatos informacija, siekiant priimti gerus, susveikatos susijusius sprendimus visose gyvenimo srityse. Žemas sveikatos raštingumas daro poveikį sveikatai ir galisustiprinti kitas nelygybes. Tai ne tik individualusi šūkis, tačiau tai iššūkis ir visai sistemai: sveikatos priežiūros specialistai, organizacijos ir sistemos – žmonėms dažiūnais sudėtinga orientotis visose sistemoje. Viskasturibūti appraita kyta, kad vis nauji dotojai, įskaitant žmones su žemesniu sveikatos raštingumu, galėtų suprasti ir paprastai naudotis reikiama mospaslaugomis.

6. Turiu nuolatinę pagalbą, kurios reikia, norint reguliuoti savo paties priežiūrą

Individualūs pacientų poreikiai valdyti savo sveikatos priežiūrą gyvenimą, priklausomai nuo savo vertybių, tikslų, šeimos ir kitų aplinkybių, turėtų būti bendro požiūrio į sveikatos priežiūrą centre. Pacientams ir šeimoms turėtų būti siūloma visos atitinkamos galimybės, siekiant atlikti reikšmingus pasirinkimus, o sveikatos / socialinės priežiūros komandaturėtų apimti teisingus vaidmenis, įgūdžius ir žinias, siekiant sustiprinti veiksmingą savivaldą. Savivaldos ugdyturi būti plačiai prieinamas bendruomenėje, kaip kompleksinė lėtinė ligų priežiūros dalis.

7. Mano patirtis yra esminis sveikatos priežiūros kokybės matmuo

Pacientų patirtis turėtų būti vertinama, kaip pagrindinis aspektas vertinantis sveikatos priežiūros kokybę. Tai nereiškia pratinimų, kai reikiapazymėti langelius, pavyzdžiui, „pasitenkinimo anketos“, tačiau turimagalvoje prasmingas, įskaitant kokybines, j pacientų orientuotas priemones. Patys pacientai taip pat turėtų apibrėžti rodiklius, kurie padėtų įvertinti sveikatos priežiūros kokybę, ir atsižvelgti ne tik į tai, kas, pasak paslaugų teikėjų, yra svarbu pacientams. Pacientų atsiliepimai turibūti aktyviai skatinami, iš klausomi ir j juosturibūti atsižvelgiama.

8. Gali dalyvauti sveikatos priežiūros paslaugų vertinime ir bendrame kūrime, kad jos visiems galėtų geriau veikti

Prasmingas pacientų įsitraukimas, kaip nurodo Europos pacientų forumas, yra grindžiamas prielaida, kad pacientai turi unikalią patirtį ir žinias: tik pacientai matovisus atliekamus veiksmus. Pacientai gali identifikuoti paslaugų teikimo spragas, nereikalingas ir nepageidaujamas paslaugas, tokiu būdu padedant paversti sveikatos priežiūrą veiksmingesne ir efektyvesne. Pacientai taip pat turiesminę demokratinę teisę būti atstovaujami visose sveikatos priežiūros paslaugų, politikos ir teisės aktų planavimo, teikimo ir pažvalgos lygmenyse. Jų įsitraukimas turibūti įtrauktas į formalias struktūras bei procesus ir jisturibūti vertinamas.

9. Pacientų organizacijų dėkamano balsas tampa didesniu vieningo balsu dalimi

Individualūs pacientai galibūti stiprūs šalininkai, remdamiesi savo pačių asmenine patirtimi ir aplinkybėmis. Be to, pacientų organizacijos išreiškiasavo požiūrį, reiškiantį pacientų šalininkų nuomonę, per patariamąjį, demokratinį procesą. Pacientų organizacijų atstovai pasirenkami tam, kad pateiktų pacientų požiūrį politikos lygmeniu, ir įjesupranta, kad jie atstovaujaplatesnę perspektyvą. Pacientų organizacijosturėtų būtisistemoje remiamos, įskaitant finansinį požiūrį, kad jos galėtų veiksmingai atlikti šias užduotis.

10. Teisingumas ir įgalinimas yra neatsiejamieji veiksniai – noriu, kad su visais pacientais būtų elgiamasi sąžiningai

Norint, kad pacientas būtų įgalintas, iš pradžių jisturėtų prieigą prie aukštos kokybės sveikatos priežiūros. Daugelis pacientų negauna net pagrindinio gydymo. Mūsų, kaip pacientų bendruomenės, vizija reiškia, kad visi pacientai be jokios diskriminacijos turėtų vienodas galimybes gauti aukštos kokybės sveikatos ir socialinę priežiūrą, kuris sukurtas siekiant patenkinti jų poreikius. Siekiant užtikrinti, kad visi pacientų teisės būtų gerbiamos, kovotiesu esamas sveikatos priežiūros nelygybe visoje ES ir visose kryptyse nacionaliniui bei ES lygmeniu pirmenybę teiktis sveikatos priežiūrai, reikalingi politiniai pokyčiai.

#Patientsprescribe